

**ÉLETVITEL ÉS GYAKORLATI
ISMERETEK**

MŰVELTSÉGTERÜLET

TECHNIKA
1-4. ÉVFOLYAM

**SZANDASZŐLŐSI ÁLTALÁNOS ISKOLA, MŰVELŐDÉSI HÁZ ÉS
ALAPFOKÚ MŰVÉSZETOKTATÁSI INTÉZMÉNY
2010**

Ajánlás

Az technika tanterv a NTK Műhely kerettantervének kiegészített változata.

Az átdolgozásnál felhasznált dokumentumok:

- 1993. évi LXXIX. törvény a közoktatásról
- NAT 2007
- NTK Műhely kerettantervi rendszere
- a Szandaszőlősi Általános Iskola, Művelődési Ház és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény Nevelési Programja
- a Szandaszőlősi Általános Iskola, Művelődési Ház és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény 2007. évi helyi tanterve

A TANTERV TARTALMAZZA:

1. – 4. évfolyamon a technika tantárgyra vonatkozóan:

- A tantárgy céljait feladatait, fejlesztési követelményeket.
- A tantárgy óraterveit.
- Az értékelési elveket.
- A tankönyv kiválasztásának elveit.
- Az évfolyamok tananyagának témáit.
- A továbbhaladás feltételeit.
- Az év végi követelményeket.
- Az iskola beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményeit és formáit.

Az átdolgozást végezte:

1. – 4. évfolyam: Tóserné Tassi Edit, _____

Fehérné Zsák Zsuzsanna, _____

Nyolczas Edina _____

Szolnok, 2010. június 15.

Célok és feladatok

Kulcskompetencia: kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia:

A kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia segíti az egyént a mindennapi életben – a munkahelyén is – abban, hogy megismerje tágabb környezetét, és képes legyen a kínáló lehetőségek megragadására. A tudást, a kreativitást, az újításra való beállítódást és kockázatvállalást jelenti, valamint azt, hogy célkitűzései érdekében az egyén terveket készít és hajt végre. Alapját képezi azoknak a speciális ismereteknek és képességeknek, amelyekre a gazdasági tevékenységek során van szükség.

Az Életvitel és gyakorlati ismeretek műveltségterület olyan ismereteket nyújt, olyan képességeket, készségeket és beállítódásokat alakít ki, amelyek segítik a modern technika és gazdaság eredményeinek ésszerű felhasználását, ugyanakkor óvnak ennek torzító hatásaitól.

Célja az, hogy segítse a gyermekeket a technikai környezetbe való beilleszkedésben a tájékozódásban és az aktív alkotótevékenységben egyaránt. Az alkotás örömeinek átélése során elégedettséget érezzenek a munkában, végső soron kialakul a pozitív alkotó magatartás. Ennek érdekében egyre több lehetőséget biztosítunk a gyermekek önálló képzeletére, illetve annak aktivitását célzó technikai feladatok megoldására is.

A kisiskolás korosztály technikai nevelése a technikai műveltség alapozását, a kezűgyesség fejlesztését, és a mindennapokban praktikus elemi ismeretek és tevékenységek elsajátítását, begyakorlását foglalja magába. A technikai műveltség alapozása gyakorlati tevékenységekhez kapcsolódó elemi ismeretek szerzését, megfelelő technikai szemléletmód formálását jelenti. A munkafolyamatok és egyes szakmák vázlatos bemutatása, megismerése a pályaaorientációt alapozhatja meg.

Az Életvitel és gyakorlati ismeretek műveltségterület a technika bonyolult kapcsolatrendszerét elméleti, gyakorlati, manuális, tervezési és modellezési feladatokon keresztül mutatja be. Az oktatásban a manualitás központi helyet foglal el. A kéz intelligenciájának fejlesztése a gyermek és ifjúkor a legalkalmasabb, később már nem pótolhatók az itt elkövetett mulasztások. A problémák megoldása, a konfliktusok kezelése segít a tanulónak abban, hogy helyes önértékelésű, fejlődőképes személyiséggé váljon.

Az életvitel ismeretek körébe tartoznak a háztartásban, az egészségnevelés, a szűkebb lakóhelyi környezet, a lakás és környéke, a gazdálkodás és a szolgáltatások területei. Ide sorolhatók a helyes közlekedés és ennek szabályainak ismerete is.

Követelmények:

- Ismerjék fel a technika szükségességét, hasznát, hátrányait és veszélyeit.
- Megfigyelés alapján keressék mindig az ok-okozati összefüggéseket.
- Legyenek lényeglátók és problémamegoldók.
- Ismerjék a munka fő szakaszait: előkészítő, kivitelező és befejező munkálatokat.
- Legyenek egyre önállóbbak a technikai megoldások tervezésében, kivitelezésében, ellenőrzésében, tökéletesítésében és értékelésében.
- Munkavégzés közben tartsák be a szabályokat.
- Alkalmazzák a gyakorlatban a tanult ismereteket (képlékeny anyagról, fáról).
- Egyre biztosabban vegyenek részt a gyalogos közlekedésben.
- Alkalmazzák a közlekedéssel kapcsolatos kulturált magatartási szokásokat.
- Ismerjék az egészségmegőrzés fontosabb szabályait.

- Legyenek képesek az életkoruknak megfelelő önkiszolgáló tevékenységre.
- Vegyenek aktívan részt a családi munkamegosztásban.
- Ismerkedjemek meg a műanyag tulajdonságaival, felhasználásának lehetőségeivel.
- Legyenek tapasztalataik, ismereteik a szelektív hulladékgyűjtés és újrahasznosítás fontosságáról.

A tantárgy feladatai az 1–4. évfolyamokon

A természetes és mesterséges környezet anyagainak megismerése, anyagvizsgálati tapasztalatok szerzése érzékszervi tapasztalással. Összefüggések felismerése az anyagok és a belőlük készült tárgyak között. Az anyagfeldolgozás alaplépéseinek alkalmazása. Tájékozódás az anyagokhoz kötődő mesterségekről és szakmákról.

Az emberi alkotással létrehozott terek, esztétikai követelményeinek, a szerkezetnek és a formának a kapcsolata. Az épített környezet anyagainak és szerkezeteinek megismerése.

Becslés, mérés, egymás mellé rendezés, méretazonosság megállapítása. Önálló tervezés és kivitelezés az építésben és a tárgyalakításban. Tervek, elképzelések rajzi megjelenítése egyéni elképzelés szerint. Egyszerű makett elemzése és készítése terv alapján. A munkaeszközök rendeltetésszerű, balesetmentes használata. Ismeretterjesztő forrásokból információgyűjtés az alkotómunkához, a foglalkozásokhoz és a tervezéshez.

A szárazföldi, vízi és légi közlekedés történetének ismerete. A városi, országúti, vasúti, vízi és légi közlekedés szerepének átlátása, eszközeinek bemutatása. Kerékpározás forgalomtól elzárt területen, ismerkedés a kerékpáros közlekedés szabályaival. Az utazással kapcsolatos illemszabályok ismerete.

Az egészséges táplálkozás, öltözködés és napirend elemi ismeretei. Egyszerű házimunkák elvégzése. Az életkornak megfelelő önkiszolgáló tevékenység végzése. Balesetmentes szabadidőtöltés és játék. Környezetkímélő és a természetet szerető életmód kialakítása. Problémaérzékenység, problémafelismerés, az emberi problémák és a technikai lehetőségek feltárása. Tapasztalatok szerzése változatos munkaformákban (csoportmunka, projekt, témahét).

A nat által meghatározott fejlesztési feladatokra a tantervben a megfelelő fejezet sorszámaival hivatkozunk. (Például: 3.1 Problémafelismerés)

A műveltségterület tantárgyi rendszere és óraszámai

Évfolyam	1.	2.	3.	4.
Életvitel és gyak. ismeretek	1	1	1	1
Összesen	1	1	1	1

Az óraszámok megoszlása az egyes témakörök között

Évfolyamok		1.	2.	3.	4.
Témakörök	1. Anyagok és átalakításuk	19	19	18	18
	2. Építés	3	3	4	2
	3. Jeles napok, népszokások	4	4	4	4
	4. Közlekedési ismeretek	6	6	6	8
	5. Életvitel, háztartástan	5	5	5	5
Összesen:		37	37	37	37

A tanulók értékelése

A tantárgy komplex jellege miatt eltér az elméleti jelegű tárgyak értékelésétől. A tanulók értékelésénél szerepet kap az ösztönzés, de még figyelembe kell venni a tanulók személyiségének sajátosságait, aktuális állapotát is. A tanítói értékelés mellett kapjon szerepet a társértékelés és az önértékelés is (főleg pozitív, ösztönző hatású).

Elméleti ismeretek értékelése

Formatív:

- Szóbeli:
 - órai munka,
 - felelet,
 - gyűjtőmunka
 - csoportmunka
- írásbeli:
 - rajzos feladatok,
 - témaközi dolgozatok

Gyakorlat értékelése

- szóban,
- rajzosan.

Az 1–2. évfolyam életkori sajátosságait figyelembe véve

- Az értékelés folyamatosan terjedjen ki az egész tanítási órára. Ösztönző, fejlesztő jellegéből adódóan nyújtson segítséget a hibajavításhoz, lemaradás esetén a felzárkózáshoz.
- Az értékelési szempontok egyértelműek legyenek, mindig jelenjenek meg a tanulók előtt (pl. 1. osztályban év elején rajzos formában).
- A személyre szóló értékelésben tükröződjön
 - a tanterv által meghatározott ismeretek elsajátítása,
 - a képességek (kommunikációs-, megismerő-, cselekvőképességek), készségek fejlődése,
 - a személyiségjegyek alakulása (pl. együttműködési képesség).

A tanulók értékelésénél felhasználható szempontok

- a tanulók érdeklődése, aktivitása, figyelme a tanítási órán és a tanítási órán kívül;
- páros vagy csoportmunka közben a közös munkában való részvétel;
- a tanult ismeretek alkalmazása;

- az alkotás folyamatához (Nat. 3.1, 3.2, 3.3, 3.4) szükséges képességek (kommunikációs, problémafelismerő, problémamegoldó, megfigyelő-, elemző-, lényeglátó-, konstruáló-, ítélő-, döntőképességek), készségek (manuális, szervezőkészségek) szintje;
- a munkadarab megfeleltetése a funkciónak,
- a munkadarab esztétikuma;
- a megadott szempontok alapján történő szóbeli értékelés színvonala;
- elemi munkaszokások alkalmazása.

A 3–4. évfolyam életkori sajátosságait figyelembe véve

- személyre szóló legyen, személyiségfejlesztő hatást érvényesít;
- motiváló legyen, biztosítson sikerélményt;
- folyamatos legyen, az alkotási folyamat (tervezés, kivitelezés, tökéletesítés) egészét hasssa át;
- tárgyyszerű legyen (pozitívumok kiemelése, rámutatás a hiányosságokra, útmutatás a fejlődéshez).

A tanulók értékelésénél felhasználható szempontok

- tanórai aktivitás, kreativitás;
- csoportmunka során tanúsított együttműködési képesség, szervezőkészség;
- önálló információgyűjtés ismeretterjesztő forrásokból;
- tanult ismeretek önálló alkalmazása;
- szakkifejezések alkalmazása;
- műszaki rajzi feladatok szabványossága;
- munkadarab vagy modell megfeleltetése a funkciónak (anyag, forma, szerkezet, esztétikum);
- önértékelés színvonala megadott vagy választott szempontok alapján;
- társak munkájának értékelése megadott szempontok alapján, illetve önállóan;
- elemi munkaszokások alkalmazása;
- környezettudatos magatartás megnyilvánulási formái;
- szabályismeret, a tanult szabályok gyakorlati alkalmazása közlekedés és életvitel során.

Tárgyi feltételek

- Anyagalakításhoz szükséges alapanyagok (képlékeny anyagok, fa és a természet kincsei, papír, fém, műanyag, fonal és textília).
- A természetes és a feldolgozott anyagok megmunkálásához szükséges eszközök, szerszámok.
- A műszaki ábrázoláshoz és a nézeti ábrázoláshoz szükséges rajzeszközök.
- Különböző ismeretterjesztő források.
- Építődoboz, munkalapok.
- Közlekedési eszközök modelljei (terepasztal).

- Kerékpár.
- Háztartási eszközök.
- Szemléltető- és oktatástechnikai eszközök.

A tankönyvek kiválasztásának elvei

Az 1–4. évfolyam életkori sajátosságainak figyelembevétele

- A tankönyvek mint tanulói segédeszközök járuljanak hozzá a kisiskolások komplex személyiségformálásához.
- Alkalmasak legyenek az elméleti és a gyakorlati ismeretek egységben történő tanítására.
- A tankönyvekben található feladatsorok, illusztrációk önálló ismeretszerzésre ösztönözzenek, segítsék elő az elméleti ismeretek megértését, a tanultak rögzítését, gyakorlati alkalmazását.
- Az ismeretek alkalmazását gyakoroltató, összefoglaló kérdések, illetve a megadott értékelési szempontok önellenőrzésre, önértékelésre sarkallják a tanulókat.
- A megismerő-, a cselekvő- és a kommunikációs képességek együttes fejlesztésével alapozzák meg a gyermekek „technikai műveltségét”.
- Gyakorlati tevékenység közben tudatosan fejlesszék a tanulók kézügyességét, nagy gondot fordítva a finommozgások automatizálására.
- A gyermekek természetes kíváncsiságára alapozva ismertessék meg őket a természetközeli életmódhoz szükséges ismeretekkel, tevékenységekkel, illetve egy-egy kézműves mesterség alapfogásaival.
- A feladatok készítsék fel a kisiskolásokat a biztonságos közlekedésre, a kulturált közlekedési magatartásformák elsajátítására, a veszélyhelyzetek felismerésére, egészségük tudatos megóvására és az önellátásra.
- A tankönyvcsalád felépítése vegye figyelembe a többi tankönyvvel létrehozható kapcsolódási lehetőségeket (környezetismeret, matematika, rajz és vizuális kultúra, magyar irodalom, ének-zene, informatika).

Tantárgyi tantervek

1. évfolyam

Témakörök

Témakör		Javasolt óraszám	Tantárgyak közötti koncentráció
1.	Anyagok és alakításuk Természetes anyagok: – A képlékeny anyagok – A fa és a természet kincsei Feldolgozott (átalakított) anyagok: – A papír – A fonal és a textília Mesterséges anyag -A műanyag	19 óra 2 óra 4 óra 6 óra 5 óra 2 óra	Környezetismeret Matematika Rajz és vizuális kultúra Magyar irodalom Környezetismeret Matematika Rajz és vizuális kultúra Magyar irodalom Környezetismeret Matematika Rajz és vizuális kultúra Magyar irodalom Környezetismeret Rajz és vizuális kultúra Magyar irodalom Környezetismeret Matematika Rajz és vizuális kultúra Magyar irodalom
2.	Építés	3 óra	Környezetismeret Matematika Rajz és vizuális kultúra Magyar irodalom
3.	Jeles napok, népszokások	6 óra	Környezetismeret Rajz és vizuális kultúra Magyar irodalom Ének-zene
4.	Közlekedési ismeretek	4 óra	Környezetismeret Testnevelés és sport Magyar irodalom Informatika

Témakör		Javasolt óraszám	Tantárgyak közötti koncentráció
5.	Életvitel, háztartástan	5 óra	Környezetismeret Matematika Rajz és vizuális kultúra Magyar irodalom
Összesen:		37 óra	

Tartalmak

	Témakörök, konkrét tartalmak	Tevékenységek	Képességek, kompetenciák	A tartalom fogalomrendszere
1.	Anyagok és átalakításuk			
	Természetes anyagok			
	Képlékeny anyagok A képlékeny anyag feldolgozása Az agyag Az agyag tulajdonságai Hol nyerik az agyagot? Hol használják az agyagot? A fa és a természet kincsei Ismerkedés a fával Mi a fa? A fa vizsgálata A fa alakítása	Ismerkedés az agyag tulajdonságaival, használhatóságával, történetével. A képlékeny anyag formálása. Az agyag gyúrása, lapítása, gömbölyítése, formázása. 3.1, 3.3, 3.4, 4. A fa érzékszervi vizsgálata (tapintás, felületi vizsgálat). A fa alakítása: becslés, mérés, darabolás, tördelés, csiszolás, ragasztás, összeállítás. 3.1, 3.2, 3.3, 3.4, 4.	Problémafelismerés Képesség, képlékeny anyagból egyszerű formák alakítására. Az anyagok alakítása, mint örömforrás. A munka végzéséhez szükséges elemi képesség kialakítása. A fa tulajdonságai és megmunkálhatósága közötti összefüggés. Becslés és mérés által a tanulók érzékelésének fejlődése.	természetes anyagok képlékenységek, keménység, nyújtható, felületi simaság, gömbölyű, hengeres, lapított, nyomott, tömbszerűség fa érdesség, simaság, méret, tördelt fa, hajlékonyság, keménység, csiszolt fa

	Feldolgozott (átalakított anyagok) A papír Ismerkedés a papírral Anyagvizsgálat A papír alakítása. Fonal és textília A fonal anyaga Anyagvizsgálat A fonal feldolgozása Mesterséges anyagok A műanyag, tulajdonságai, Felhasználásának lehetőségei.	A papírkészlet csoportosítása. A papír vizsgálata pl. tépése, sodrása, nyírása, papírhajtogatás. 3.1, 3.3, 3.4, 4. Fonalkészítés sodrással. Szakítási próba. Csokorkötés, fonás, csomózás, bojtolás. 3.1, 3.3, 3.4. 4. Műanyag vizsgálata. Ragasztás	A papír tapasztalati megismerése. Legyen képes a feldolgozott anyagok közül a papír vizsgálatára és átalakítására. Az anyagnak megfelelő egyszerű megoldás elkészítése mintakövetéssel. A fonal megfigyelése külső és belső tulajdonságai alapján. Összefüggések felismerése a tárgyak funkciója, anyaga között. Összefüggések felismerése a tárgyak funkciója, anyaga között.	átalakított anyagok szín, forma, vastagság, sodrott papír, tépett papír, gömbölyített papír, a papírhajtogatás rajzi jelei, átló, felező, szöglet-hajtogatás fonal, fonás vonalszerű, lapszerű, merev, rugalmas, szakítószilárdság, sodrat, csomózás, bojtolás Műanyag szelektív hulladékgyűjtés, újrahasznosítás Épületek, építés, építmény, építőelemek, építőelemek csoportosítása, építés síkban, építés térben, alakrajz, körvonalrajz
2.	Építés Építőelemek Építés térben Körvonalrajz Alaprajz Építés, alkotás egyéni elképzelés szerint.	Ismerkedés az építőelemekkel. Az elemek csoportosítása. Építés minta, fénykép, látszati rajz alapján. Körvonalrajz, alakrajz készítése. 3.1, 3.2, 3.3, 3.4, 4.	Építőelemek csoportosítása választott szempontok szerint. Képesek legyenek egyéni elképzelés alapján egyszerű modellek megépítése. Összefüggés meglátása a modell és a valóság között.	

3. Őszi ünnepkör Téli ünnepkör Tavaszi ünnepkör	Jeles napok, népszokások Természetes anyagok felhasználásával, munkadarab készítése. Ajándék, dísz készítése. Mikulás Farsang Ismerkedés hagyományos tojásfestő eljárásokkal. Tojásfestés természetes anyaggal. 3.3, 3.4, 4.	Érzelmi viszonyulások. A tapasztalat mint egyéni élmény megfogalmazása. Legyenek képesek mintakövetéssel egyszerű játékok és használati tárgyak elkészítésére.	jeles napok, népszokások őszi ünnepkör őszi betakarítás. téli ünnepkör ajándékozás, szeretet tavaszi ünnepkör tojásfestés kézművesség A természet kincseinek felhasználása.
4. A közlekedés célja A közlekedés fejlődése Gyalogos közlekedés Tömegközlekedés	Közlekedési ismeretek Tapasztalatok rendszerezése a közlekedés céljáról, fejlődéséről. Gyalogos közlekedési gyakorlatok. A tömegközlekedés gyakorlása. 1., 2., 3.1, 3.4, 4.	Legyen képes szabályosan, biztonságosan közlekedni. Az utazással kapcsolatos magatartásformák megismerése, és tudatos figyelése. Információs ismeretek fejlesztése.	közlekedés, gyalogos közlekedés szabályai: gyalogos közlekedés, gyalogátkelőhely, járda, járdaszegély, úttest, jelzőlámpa, zebra, parkoló járművek; járművekkel való közlekedés szabályai: tömegközlekedési eszközökön utazási szabályok, megálló- helyek

5.	Életvitel, háztartástan Élet a családban Családi ünnep Szabadidő Munkamegosztás a családban Helyes táplálkozás Egészséges öltözködés	Családi szerepek szimulálása. Családi ünnepek, ünnepi szokásokkal, kapcsolatos gyűjtések. Szabadidős programok összeállítása. Rajzos napirend készítése. Házimunkák csoportosítása. Egészséges és kulturált étkezés megbeszélése. Az egészséges öltözködéssel ismerkedés. 1., 2., 3.1, 3.2, 3.3, 3.4, 4.	A család mint közösség a társadalom alapvető egységének ismerete. Tervszerűség az időbeosztásban. Rendszeret. A munkaterület tisztán tartása. Kulturált étkezési szokások megismertetése és alkalmazása. Napi ötszöri, rendszeres táplálkozás kialakítása.	a család, családi ünnep szabadidős programok, házimunkák, munkamegosztás, egészséges és kulturált étkezés, egészséges öltözködés

A továbbhaladás feltételeit nem határozzuk meg, mivel az első és a második évfolyamot egy fejlesztési szakasznak tekintjük.

A tanulók teljesítményének értékelése

1. Gyurmázás, agyagozás

Kiválóan megfelelt: anyagmegmunkálása folyamatos és precíz, a kidolgozottság, a forma, az alak és az arányok jók

Jól megfelelt: jó a kidolgozottság, forma, alak, arányok, ötletesség

Megfelelt: kis pontatlanság, nem gondos a megmunkálás, aránytalan

Felzárkóztatásra szorul: munkája hanyag, igénytelen, pontatlan

2. Famunka

Kiválóan megfelelt: anyag és szerszámhasználata pontos, precíz, munkadarabjai pontosak, esztétikusak

Jól megfelelt: helyes anyag- és szerszámhasználat; jó és igényes csiszolás, tördelés

Megfelelt: kis hibák: törési, csiszolási, esztétikai

Felzárkóztatásra szorul: felületes, igénytelen kidolgozás

3. Papírmunka

Kiválóan megfelelt: anyag és szerszámhasználata pontos, precíz, munkadarabjai pontosak, esztétikusak

Jól megfelelt: pontos hajtás, nyírás, ötletesség, tisztaság

Megfelelt: kisebb pontatlanság a hajtogatásban, vagy a nyírásban

Felzárkóztatásra szorul: egyenetlen, szakadt, igénytelen munkadarab

4. Fonalmunka

Kiválóan megfelelt: folyamatos, pontos a munkavégzése, munkadarabjai jók és esztétikusak

Jól megfelelt: a munkafolyamat pontos végzése

Megfelelt: kis segítséggel, apró hibával dolgozik

Felzárkóztatásra szorul: folyamatos segítséget igényel, munkája nem esztétikus

5. Műanyag

Kiválóan megfelelt: folyamatos, pontos a munkavégzése, munkadarabjai jók és esztétikusak

Jól megfelelt: a munkafolyamat pontos végzése

Megfelelt: kis segítséggel, apró hibával dolgozik

Felzárkóztatásra szorul: folyamatos segítséget igényel, munkája nem esztétikus

6. Építés

Kiválóan megfelelt: az elméletet pontosan felismeri, megnevezi, az összeillesztés és a lefedés pontos

Jól megfelelt: az elemek felismerése megnevezése pontos összeillesztés, lefedés

Megfelelt: kis segítség a munkában, nem pontos lefedés

Felzárkóztatásra szorul: csak segítséggel épít;elemeket keveri

7. Közlekedés

Kiválóan megfelelt: alapszabályok ismerete, betartása

Jól megfelelt: alapszabályok ismerete

Megfelelt: kisebb hiányosság a szabályismeretben

Felzárkóztatásra szorul: nem ismeri a szabályokat

8. Jeles napok, népszokások

Kiválóan megfelelt: munkavégzése folyamatos és pontos, munkadarabjai esztétikusak, ötletek

Jól megfelelt: ötletes, esztétikus, pontos munka

Megfelelt: önálló munka, kis pontatlanság, esztétikai hiányosság

Felzárkóztatásra szorul: sok segítség, pontatlanság, igénytelen munkadarab

9. Életvitel, háztartástan

Kiválóan megfelelt: önálló, pontos ismeretek és ezek folyamatos alkalmazása a gyakorlatban

Jól megfelelt: önállóság, pontos ismeretek és ezek alkalmazása a gyakorlatban

Megfelelt: ismeretek pontatlansága, nehézség a gyakorlati alkalmazásban

Felzárkózásra szorul: hiányos ismeretek, gyakorlati alkalmazás csak segítséggel

2. évfolyam

Témakörök

Témakör		Javasolt óraszám	Tantárgyak közötti koncentráció
1.	Anyagok és alakításuk Természetes anyagok: – A képlékeny anyagok – A fa és a természet kincsei Feldolgozott (átalakított) anyagok: – A papír – A fonal és a textília – Mesterséges anyagok: műanyag	19 óra 2 óra 4 óra 6 óra 5 óra 2 óra	Környezetismeret Matematika Rajz és vizuális kultúra Magyar irodalom Környezetismeret Matematika Rajz és vizuális kultúra Magyar irodalom Környezetismeret Matematika Rajz és vizuális kultúra Magyar irodalom Környezetismeret Matematika Rajz és vizuális kultúra Magyar irodalom
2.	Építés	3 óra	Környezetismeret Matematika

Témakör		Javasolt óraszám	Tantárgyak közötti koncentráció
			Rajz és vizuális kultúra Magyar irodalom
3.	Jeles napok, népszokások	4 óra	Környezetismeret Rajz és vizuális kultúra Magyar irodalom Ének-zene
4.	Közlekedési ismeretek	6 óra	Környezetismeret Testnevelés és sport Magyar irodalom Informatika
5.	Életvitel, háztartástan	5 óra	Környezetismeret Matematika Rajz és vizuális kultúra Magyar irodalom
Összesen:		37 óra	

Tartalmak

	Témakörök, konkrét tartalmak	Tevékenységek	Képességek, kompetenciák	A tartalom fogalomrendszere
1.	Anyagok és átalakításuk Természetes anyagok Képlékeny anyagok (Agyag, gyurma) Az agyag feldolgozása, a fazekasság Az agyag tulajdonságai Az agyag alakítása Az agyag megmunkálása	Ismerkedés a fazekassággal. Anyagvizsgálat: képlékenység, rugalmatlanság. Megmunkálás: gyúrás, lapítás, gömbölyítés, hengerítés, kúposítás, mélyítés. Mintázással tárgyalakotás. (1.) (3.1) (3.2) (3.3) (3.4) (4.)	Szóbeli kifejezőképesség Látási és tapintásos észlelés Megfigyelőképesség Problémafelismerő és problémamegoldó képesség Elemzőképesség Alkotóképesség Döntési képesség Nagy- és finommozgások fejlesztése Kézügyesség fejlesztése	Természetes anyagok Tömbszerűség Képlékenység Rugalmatlanság Gömb Henger Kúp Mélyített Nyersanyag Termék: használati tárgy, dísz tárgy

A fa és a természet kincsei A természetes és a mesterséges környezet összehasonlítása Ismerkedés a fával, a fához kötődő mesterségekkel A fa vizsgálata A fa alakítása A fa megmunkálása Témakörök, konkrét tartalmak Feldolgozott (átalakított anyagok)	Őszi tanulmányi séta: a természetes és a mesterséges környezet megfigyelése. Különböző fafajták vizsgálata érzékszervi tapasztalással: szín, tapintás, nedvszívó képesség. A fa alakítása: becslés, mérés, darabolás, hegyezés, csiszolás, ragasztás. A kés balesetmentes használata. Népi játékszerek készítése. (1.) (3.1) (3.2) (3.3) (3.4) (4) Tevékenységek	Szóbeli kifejezőképesség Látási és tapintásos észlelés Megfigyelő képesség Lényegkiemelő képesség Problémafelismerő és problémamegoldó képesség Alkotó képesség Szem+kéz koordinálása Finommozgás fejlesztése Manuális készség fejlesztése Helyes késhasználat Képességek, kompetenciák	Érdesség Simaság Nedvszívás Tompaság Hegyesség Becslés Mérés A tartalom fogalomrendszere

	A papír A papírgyártás A papír vizsgálata A papír alakítása: hajtogatás, nyírás A mérés szerepe a technikában A mérés menete A papír megmunkálása	Ismerkedés a papírkészítés menetével. Anyagvizsgálat: nagyság, szín, forma, vastagság, hajtogathatóság, tépheetőség, nyírhatóság, nedvszívó képesség. Papírgyűjtemény készítése. Papírhajtogatás: át-ló-, oldalfelező- hajtogatás. Nyírás, részarányos nyírás. Alaklemez, fél alaklemez használata. Mérés centiméterpontossággal. A mérés eszközeinek helyes használata. Részek összeszerelése: pont- és foltragasztás. (1.) (2.) (3.1) (3.2) (3.3) (3.4) (4.)	Kommunikációs képesség (szóbeli, rajzos) Tapintásos és látási észlelés Tér- és időészlelés Látási-hallási-mozgásos emlékezet Fejlesztése Megfigyelőképesség Koncentrálóképes-ség Problémafelismerő és problémamegoldó képesség Elemzőképesség Alkotóképes-ség Döntési képesség Finommotorika fejlesztése Szem+kéz koordinációja Kézügyesség fejlesztése Helyes ollóhasználat	Feldolgozott anyagok Nyersanyag Alapanyag Termék: félkész, kész Félkemény papír Lágypapír Alaklemez, fél alaklemez A papírhajtogatás rajzi jelei: szegély-, tölcser-, lépcsőhajtogatás Redőzés Nedvszívás Tépett papír Nyírott papír Részarányos nyírás Ragasztás: pont, folt

	Témakörök, konkrét tartalmak	Tevékenységek	Képességek, kompetenciák	A tartalom fogalomrendszere
	A fonal és a textília A fonalak és a textíliák összehasonlítása A fonás technikatörténeti fejlődése Anyagvizsgálat A fonal alakítása A gyapjú és a nemez tulajdonságainak összehasonlítása A gyapjú feldolgozása A ruházkodás történeti fejlődése Kézi varrás Mesterséges anyag Műanyag anyagvizsgálat, alakítás	Csoportosítás érzékszervi tapasztalás és felhasználás alapján. A fonalkészítés menete. A fonal anyagvizsgálata: téphetőség, szakítószilárdság, darabolhatóság, sodorhatóság. A fonal alakítása: hurkolás, csomózás, sodrás, fonás, nyírás. A gyapjú megmunkálása: fonás. Népi játékszerek készítése. A régi falusi ruházat megfigyelése. A kézi varrás menete: tübe fűzés, csomózás, egyszerű öltés (előöltés) alkalmazása. (1.) (2.) (3.1) (3.2) (3.3) (3.!) (4.) Műanyag vizsgálata. Ragasztás.	Szóbeli kifejezőképesség, szövegértés Látási és tapintásos észlelés Tér-és időészlelés Megfigyelőképesség Koncentráloképesség Elemzőképesség Szabálykövető képesség (szk) Alkotóképesség Nagy- és finommozgás fejlesztése Szem + kéz koordinálása Manuális készség fejlesztése Helyes tűhasználat. Összefüggések felismerése a tárgyak funkciója, anyaga között.	Nyersanyag Alapanyag Természetes, mesterséges anyagok A fonás eszközei: guzsaly, orsó, rokka Téphetőség Szakítószilárdság Darabolhatóság Csomózás Sodrás Hurkolás Fonás Kézi varrás Műanyag: Szelektív gyűjtés. Újrahasznosítás.

	Témakörök, konkrét tartalmak	Tevékenységek	Képességek, kompetenciák	A tartalom fogalomrendszere
2.	Építés Becslés, mérés szerepe a technikában Körvonalrajz Kicsinyítés, nagyítás Építés térben A természetes és a mesterséges környezet összehasonlítása Az építészet történeti fejlődése Alaprajz Modellezés A térbeli modellezés menete	Építőelemek csoportosítása elemcsaládokba. Különböző típusú lakóházak összehasonlítása. Építés térben látszati rajz alapján. Körvonalrajz készítése a megépített modellről. A kicsinyítés, nagyítás fogalmának kialakítása. Építés térben kicsinyített rajzok alapján. Az alaprajz fogalmának kialakítása. Alaprajz készítése a megépített modellről. Lakóépület modellezése egyéni elképzelés alapján. A részek közötti kapcsolatok, illetve a rész-egész kapcsolatának megfigyelése. A terv és a megépített modell összehasonlítása. (3.1) (3.2) (3.3) (3.4) (4.)	Kommunikációs képesség (szóbeli, rajzos) Látási és tapintásos észlelés Tér- és időészlelés Térlátás fejlesztése Problémafelismerő és problémamegoldó képesség Elemzőképesség Konstruálóképesség Döntési képesség (d) Kritikai képesség Szervezőkészség Együttműködési képesség Életvezetési képesség Nagy- és finommozgás fejlesztése Mozgáskoordináció Manuális készség fejlesztése Informatikai ismeretek fejlesztése	Építés térben Becslés-mérés Látszati rajz Vázlatrajz Körvonalrajz Alaprajz Kicsinyítés Nagyítás Fedés Illeszkedés Támasztás Határolás Áthidalás Összekötés

	Témakörök, konkrét tartalmak	Tevékenységek	Képességek, kompetenciák	A tartalom fogalomrendszere
3.	Jeles napok, népszokások Őszi határjárás: népi játékszerek készítése A csuhé vizsgálata A csuhé megmunkálása Téli ünnepeink: karácsony, farsang Népszokások megismerése, hagyományápolás Karácsonyfadíszek készítése Farsangi maszkok készítése Tavaszi ünnepeink: húsvét Népszokások megismerése, hagyományápolása Hagyományos tojásfestés: berzselés	Az ember és a természet kapcsolatának megfigyelése. Anyagvizsgálat: szín, érzet, nedvszívás, hasogatás. Megmunkálás: hasogatás, sodrás, kunkorítás, fonás, csomózás. Csuhébábok, farsangi maszkok készítése egyéni elképzelés alapján. Karácsonyfadíszek készítése minta alapján. Ismerkedés a tojásfestés hagyományos módjaival. A berzselés menete. (2.) (3.1) (3.2) (3.3) (3.4) (4.)	Kommunikációs képesség Narratív képesség Észlelési csatornák együttes fejlesztése Problémafelismerő és problémamegoldó képesség Analizáló-szintetizáló képesség Alkotóképesség Szervezőkészség Együttműködési képesség Életvezetési képesség Finommotorika koordinációja Manuális készség fejlesztése Helyes eszközhasználat (kés, olló)	Jeles napok, népszokások Természetes anyagok Csuhé, csutka Párhuzamos érzet Hasogatás Sodrás Fonás Csomózás Berzselés

	Témakörök, konkrét tartalmak	Tevékenységek	Képességek, kompetenciák	A tartalom fogalomrendszere
4.	Közlekedési ismeretek A gyalogos, kerékpáros közlekedés A gyalogos közlekedés résztvevői, színterei A gyalogos és kerékpáros közlekedés alapszabályai Tömegközlekedés A tömegközlekedési eszközök biztonságos és kulturált használata A közlekedési veszélyhelyzetek felismerése, elkerülése Közlekedési gyakorlat valós környezetben	A gyalogos, kerékpáros közlekedést irányító jelzőlámpák és jelzőtáblák megismerése. A jelzőtáblák csoportosítása alak és szín szerint. Átkelés az úttesten irányított és irányítás nélküli forgalom esetén. Irányok helyes megítélése. Távolságbecslés. A járműveken történő közlekedés alapszabályai, tennivalók. A tömegközlekedési eszközökön alkalmazott illemszabályok megismerése, alkalmazása valós helyzetekben. Közlekedési veszélyhelyzetek elemzése, elkerülésük lehetőségei.	Kommunikációs képesség Észlelési csatornák együttes fejlesztése Térlátás fejlesztése Megfigyelőképesség Koncentrálóképesség Problémafelismerő képesség Szabálykövető képesség Döntési képesség Kritikai képesség Szervezőkészség Együttműködési képesség Életvezetési képesség Mozgáskoordináció Egyensúlyérzék fejlesztése	Közlekedési ismeretek Jelzőtáblák Kerékpárút Jelzőlámpák Úttest, járda, járdasziget, zebra, aluljáró, felüljáró Tömegközlekedési eszközök Illemszabályok Veszélyhelyzet

5.	Életvitel, háztartástan Természetes, mesterséges környezetünk A szabadidő eltöltése Családi munkamegosztás Házimunkák a családban A házimunkák vérszélyforrásai Családi ünnepek Ajándékozás Egészséges táplálkozás Asztalterítés	Szabadidő a természetben. Szabadidős programterv készítése. A házimunkák csoportosítása. A takarékoság jelentősége a mindennapi életben. A gyerekek által elvégezhető házimunkák. Családi ünnepek, ajándékozási szokások. Ajándékcsomagolás. Az egészséges táplálkozás fontossága. A helyes és helytelen étkezési szokások megkülönböztetése. Gyümölcssaláta készítése, asztalterítés. (1.) (2.) (3.1) (3.2) (3.3) (3.4) (4.)	Kommunikációs képesség Észlelési csatornák együttes fejlesztése Megfigyelőképesség Koncentrálóképesség Problémafelismerő és problémamegoldó képesség Döntési képesség Kritikai képesség Szervezőkészség Együttműködési képesség Életvezetési képesség Nagy- és finommozgás koordináció Manuális készség fejlesztése	Életvitel, háztartástan Szabadidő Házimunka Munkamegosztás Takarékosság Családi ünnepek Ajándékozás

Az első fejlesztési szakasz értékelésének alapja:

- Tapasztalatszerzés az ember természetátalakító munkájáról közvetlen környezetében.
- Egyéni indíttatású problémaérzékenység kialakítása.
- Problémamegoldás, tervekészítés irányítással.
- A természetes és a feldolgozott anyagok tulajdonságának vizsgálata a tanult anyagvizsgálati módszerek alkalmazásával (érzékszervi tapasztalás, alakíthatóság).
- A vizsgált anyagok megmunkálásához szükséges eszközök és szerszámok szabályos, balesetmentes használata.
- Megadott műveleti sorrend alapján utánzással egyszerű modellek készítése, építése térben (szükség esetén segítségkérés).
- A rajzeszközök helyes használata, körvonalrajz készítése az építőelemekről, körvonalrajz és vázlatrajz készítése egyszerű modellekről.
- A munkavégzés értékelése szóban megadott értékelési szempontok alapján.
- Elemi higiéniai szokások gyakorlati alkalmazása.
- Zárt csoportban történő gyalogos és tömegközlekedés során az elemi szabályok és a kulturált viselkedési szokások betartása.

- Az anyagok és átalakításuk témakörben a kész munkadarabot kell értékelni a pontosság, kidolgozottság, a helyes anyag és szerszámhasználat szempontjából.
- Építésnél: az elrendezés, esztétikum, egyensúly összhangja. Hasonlít a makett mintára.
- Mérésnél: kicsinyítés, nagyítás, körvonalarajz pontossága. Fogalmak ismerete.
- A közlekedésnél a szabályok, táblák (feladatlap, rejtvény) mellett a közlekedési magatartásukat is számon kérjük.
- Háztartástan, életvitel feladatlapon rajzos igaz – hamis állítások formájában. Étkezés, önkiszolgálás, felelősi munka értékelése, szituációs játékokban is.

A tanítói értékelés mellett kapjon szerepet a társértékelés és az önértékelés is (főleg pozitív, ösztönző hatású).

3. évfolyam

Témakörök

Témakör		Javasolt óraszám	Tantárgyak közötti koncentráció
1.	Anyagok és alakításuk Természetes anyagok: – A képlékeny anyagok – A fa és a természet kincsei Feldolgozott (átalakított) anyagok: – A papír – A fonal és a textília Mesterséges anyagok: - A műanyag	18 óra	2 óra Környezetismeret Rajz és vizuális kultúra 4 óra Környezetismeret Matematika Rajz és vizuális kultúra 6 óra Környezetismeret Matematika Rajz és vizuális kultúra 6 óra Társadalomismeret Rajz és vizuális kultúra Anyanyelv és irodalom 2 óra Környezetismeret Matematika Rajz és vizuális kultúra Magyar irodalom
2.	Építés	6 óra	Környezetismeret Matematika Rajz és vizuális kultúra Anyanyelv és irodalom Informatika
3.	Jeles napok, népszokások	4 óra	Környezetismeret Rajz és vizuális kultúra Anyanyelv és irodalom Ének-zene

Témakör		Javasolt óraszám	Tantárgyak közötti koncentráció
4.	Közlekedési ismeretek	4 óra	Környezetismeret Testnevelés és sport Anyanyelv és irodalom Informatika
5.	Életvitel, háztartástan	5 óra	Környezetismeret Természetismeret Társadalomismeret Matematika Rajz és vizuális kultúra Anyanyelv és irodalom
Összesen:		37 óra	

Tartalmak

	Témakörök, konkrét tartalmak	Tevékenységek	Képességek, kompetenciák	A tartalom fogalomrendszere
1.	Anyagok és átalakításuk			
	Feldolgozott (átalakított) anyagok			
	A képlékeny anyag Az anyag alakítása	A papír nedvszívó-képességének vizsgálata. Csónak, pohár készítése, modellkészítés. 3.1, 3.3, 3.4, 4.	Tárgykészítés saját ötletek tervszerű megvalósításával, egyre nagyobb önállósággal. A tapasztalatra épülő forma-, anyag, szerkezet – és eljárási ismeret.	Papír nedvszívó-képessége.
	Természetes anyagok			
	A fa és a természet kincsei A fa megmunkálása A fa útja otthonunkig, a fafeldolgozása	Természetes anyagok vizsgálata. Népi motívumos virágkaró készítése. Fafajták vizsgálata Famegmunkálás (darabolás, hegyezés, faragás, reszelés, csiszolás). Rovásfaragás készítése. Fához kötődő mesterségek megismerése: Pl. fafaragó, faesztergályos (ács, asztalos). 1., 2., 3.1, 3.2, 3.3, 3.4, 4.	Az anyagok megfigyelése külső és szerkezeti (szálas, hajlítható, merev, lágy, nyújtható) tulajdonságaik alapján. Összefüggések felismerése a tárgyak funkciója, anyaga, alakja és méretei között. A népművészet hagyományaihoz kapcsolódó tárgyalakítás, mintakövetéssel.	Fa Szálas, Hajlítható, Nyújtható, Rugalmas, Kemény, Átalakító műveletek, előkészítő műveletek, népművészet, a fához kötődő mesterségek: fafaragó, faesztergályos, asztalos, ács

	Témakörök, konkrét tartalmak	Tevékenységek	Képességek, kompetenciák	A tartalom fogalomrendszere
	Feldolgozott (átalakított) anyagok			
	A papír Papírfajták Anyagvizsgálat A papír megmunkálása Műszaki ábrázolás	A papírfajták tulajdonságainak vizsgálata. Papírok csoportosítása. Papírhajtogatás. Papírkarton megmunkálása. Ismerkedés a műszaki rajz jeleivel. Rajzolás, a rajz és a tárgy megfeleltetése. 3.1, 3.2, 3.3, 3.4, 4.	A formálhatóság és tervezhetőség megfigyelése. Az anyagminőség iránti érzék kialakítása. Jó testtartás. Jártasság az eszköz nélküli anyagalakításban. A konstruáláshoz, kivitelezéshez szükséges terv megértése, rajzolás min-takövetés képessége.	papír, papírfajták: lágú papírok, kartonok, lemezek anyagtulajdonságok: tépethetőség, hajlékonyság, vastagság, rugalmasság, felületi tulajdonság, szakíthatóság, karcolás, metszés, vágás; műszaki ábrázolás, méretmegadás elemei: méretvonal, méretsegédvonal, méretszám, méretnyíl; vonalfajták: a tárgy körvonala, szerkeszthető vonalak, nem látható élek, hajlítási élek, szimmetriatengely

	Témakörök, konkrét tartalmak	Tevékenységek	Képességek, kompetenciák	A tartalom fogalomrendszere
	Fonal és textília A textilipar fejlődése Mi a fonal? A fonal és textil-munkák feldolgozása Mesterséges anyag Műanyag anyagvizsgálat, alakítása Autó készítése PET palackból	A textilipar fejlődésének tanulmányozása. A fonal és textília tulajdonságainak vizsgálata. A fonalkészítés menete. A szövés, a szövés menete. A népművészetben alkalmazott díszítések megismerése. Kézi varrás alkalmazása, bojt készítése. 1., 2., 3.1, 3.3, 3.4, 4. Műanyag vizsgálata. Átfúrás, darabolás, ragasztás	A szerkezet, a tulajdonság és a funkció összefüggésének felismerése. Az elemi alkotó, kritikai (önértékelő), megfigyelő-, ítélő- és kommunikációs képességek működtetése. Gyakorlottság a rendszeresen használt eszközökkel végzett műveletekben. Összefüggések felismerése a tárgyak funkciója, anyaga között.	a fonás, a fonal, alapanyagai, gyapjú, len, kender, gyapot, selyemhernyó gumója, guzsaly, orsó, sodrás, nyújtás, a szövés, szövőszék, kézi varrás díszítőléte Műanyag: Szelektív gyűjtés. Újrahasznosítás. Közlekedés és a környezetszennyezés

	Témakörök, konkrét tartalmak	Tevékenységek	Képességek, kompetenciák	A tartalom fogalomrendszere
2.	Építés			
	Az építészet történeti fejlődése Tervezés, építés A lakás szerkezete Műszaki ábrázolás Mérés Népi építészet	Ismerkedés az építéssel. Különböző típusú épületek megfigyelése, összehasonlítása. Méreteket leolvasása rajzokról. A rajz és a tárgy megfeleltetése. Ismerkedés a méretmegadás elemeivel. A mérési eredmények feljegyzése, mérés centiméterpontossággal. Alaprajzkészítés Családi ház építése Egyszerű épületmakettek készítése 1., 2., 3.1, 3.2, 3.3, 3.4, 4.	Manuális készség célirányos fejlesztése a rajzeszközök használatában. Az építőmunka fázisainak megismerése. A technikai probléma megfogalmazása. Mintakövető, majd tervkövető kivitelezés. A terv, elképzelés értékelése, megfeleltetése az igénynek és lehetőségnek. A munkafolyamat irányított, majd önálló szervezése: A biztonság élménye a munkaszervezésben.	Építés építés története: hogyan építkeztek és építkeznek ma is? építőanyagok az építkezés sorrendje, becslés, mérés, egymás mellé rendezés, alaprajz, látványrajz méretmegadás elemei, belső tér, település, népi építészet szerkezetei
3.	Jeles napok, népszokások			
	Őszi ünnepkör Téli ünnepkör Tavaszi ünnepkör	Vízparti növények gyűjtése, szárítása. Vízi járművek készítése a gyűjtött anyagokból. Betlehemi bábuk készítése. Tojásfestés. 2., 3.2, 3.3, 3.4, 4.	A megismert természeti anyagokból, a népművészet hagyományait követő tárgyalakítás.	őszi ünnepkör, téli ünnepkör, tavaszi ünnepkör tojásfestés

	Témakörök, konkrét tartalmak	Tevékenységek	Képességek, kompetenciák	A tartalom fogalomrendszere
4.	Közlekedési ismeretek			
	A közlekedés kialakulása, a kerék szerepének fontossága Magatartás a közúton Kerékpáros közlekedés A városi tömegközlekedés A vasúti közlekedés	A kerék feltalálása, története, használatának bemutatása. A közlekedési eszközök fejlődésének megfigyelése. Közlekedési gyakorlatok. A kerékpár fő szerkezeti egységeinek bemutatása. Kerékpáros közlekedés Hogyan viselkedünk a közlekedési járműveken? A vasúti közlekedés szabályainak megbeszélése. 1., 2., 3.1, 3.4, 4.	Ismeretterjesztő forrásokból információgyűjtés a foglalkozásokhoz. Szabálykövető magatartás a közlekedésben. A gyermekbalesetek okainak ismerete. Utazással kapcsolatos helyes magatartásformák bemutatása és gyakorlati alkalmazása valós helyzetekben.	közlekedés, a kerék, a kerék története, használata, közlekedésbiztonság, a kerékpár szerkezeti egységei, kerékpár története, közlekedési eszközök, közlekedési magatartás, piktogramok a vasúti közlekedés szabályai

	Témakörök, konkrét tartalmak	Tevékenységek	Képességek, kompetenciák	A tartalom fogalomrendszere
5.	Életvitel, háztartástan			
	Házimunkák Háztartási eszközök Korszerű táplálkozás Testápolás Gazdálkodás	A gyermekek által is elvégezhető háztartási tennivalók, eljárások bemutatása. A háztartásban leggyakrabban használt tárgyak, eszközök, gépek biztonságos használatának ismeretése. A korszerű táplálkozás szabályainak megbeszélése. A helyes testápolás tanulmányozása. Családi költségvetés, bevétel, kiadás, megtakarítás, zsebpénz fogalmának tudatosítása.	Jártasság a legegyszerűbb eszközök használatában. Elővigyázatosság a háztartási eszközök használatában, veszélyforrások felismerése. A korszerű táplálkozás szabályai és a helyes és a helytelen táplálkozás ismerete. A testápolás alapvető szabályainak ismerete. A személyes igények, szükségletek megnevezése. A bevétel és kiadás egyszerű összefüggéseinek megértése. A takarékoság jelentőségének ismerete.	Háztartási munkák , napirend háztartási eszközök korszerű táplálkozás szabályai ; helyes táplálkozás, helytelen táplálkozás, testápolás gazdálkodás bevétel, kiadás, megtakarítás, zsebpénz
	Szolgáltatások	A szolgáltatás szerepe az ember életében, a lakóhelyen található szolgáltatások feltérképezése. A telefon használatának bemutatása. 1., 2., 3.1, 3.3, 3.4, 4.,	Tájékozottság az elemi szolgáltatások használatában. (pl.: posta, közlekedés) A szolgáltatások igénybevétele: telefonálás.	elemi szolgáltatások

4. évfolyam

Témakörök

Témakör		Javasolt óraszám	Tantárgyak közötti koncentráció
1.	Anyagok és alakításuk Természetes anyagok: – A fa és a természet kincsei Feldolgozott (átalakított) anyagok: – A papír – A fém – A műanyag – A fonal és a textília	18 óra	5 óra Környezetismeret Rajz és vizuális kultúra Magyar irodalom Matematika 6 óra Környezetismeret Matematika Rajz és vizuális kultúra Magyar irodalom 1 óra Környezetismeret Rajz és vizuális kultúra Magyar irodalom 3 óra Környezetismeret Rajz és vizuális kultúra Magyar irodalom 5 óra Környezetismeret Rajz és vizuális kultúra Magyar irodalom
2.	Építés	6 óra	Környezetismeret Matematika Rajz és vizuális kultúra Magyar irodalom Informatika
3.	Jeles napok, népszokások	4 óra	Környezetismeret Rajz és vizuális kultúra Magyar irodalom Ének-zene
4.	Közlekedési ismeretek	4 óra	Környezetismeret Testnevelés és sport Anyanyelv és irodalom Informatika
5.	Életvitel, háztartástan	5 óra	Környezetismeret Matematika Rajz és vizuális kultúra Magyar irodalom
Összesen:		37 óra	

Tartalmak

	Témakörök, konkrét tartalmak	Tevékenységek	Képességek, kompetenciák	A tartalom fogalomrendszere
1.	Anyagok és átalakításuk			
	Természetes anyagok			
	A fa és a természet kincsei A tanulók közvetlen környezetének természetes anyagai (agyag, fa, kőzetek, termések, levelek, nád stb.) A természetes anyagok vizsgálata A természetes anyagok megmunkálása A fa mint nyersanyag A fakitermelés A fakitermelés környezeti hatásai A fa vizsgálata A fa megmunkálása Ismerkedés hagyományőrző mesterségekkel	Kirándulás a természetbe. A természetes anyagok vizsgálata: szerkezet, jellemző tulajdonságok, felhasználás (otthon, iparban, művészetben). A természetes anyagok megmunkálása: darabolás, hasítás, faragás. Népi játékszerek, hangszerek készítése egyéni elképzelés alapján. Anyagvizsgálat: színzet, rajzolat, nedvszívó képesség, faraghatóság, szegezhetőség. Szegeles. Balesetmentes szerszámhasználat. Kézműves hagyományokat ápoló tárgyalakotás (szövőkeret készítése). (1.) (3.1) (3.2) (3.3) (3.4) (4.)	Szóbeli kifejezőképesség Észlelési csatornák együttes fejlesztése Megfigyelőképesség Problémafelismerő és –megoldó képesség Lényegkiemelő képesség Konstruálóképesség Döntési képesség Mozgáskoordináció Manuális készség fejlesztése Helyes eszköz- és szerszámhasználat	Természetes anyagok Az anyag szerkezete Hajlíthatóság Rugalmasság Nyújthatóság Lágy Kemény Merev Nedvszívás Darabolás Hasítás Faragás Szegeles

	Témakörök, konkrét tartalmak	Tevékenységek	Képességek, kompetenciák	A tartalom fogalomrendszere
	Feldolgozott (átalakított) anyagok			
	A papír Technikatörténet: a papírkészítés ősi módszere Papírhajtogatás A műszaki rajz szabványosított jelei A műszaki rajz gyakorlati alkalmazása Nézeti ábrázolás	Ismerkedés a papírmerítéssel. Merített papír készítése. Hajtogatás síkban és térben. Statikus és dinamikus modellek létrehozása. A műszaki rajz szabványosított jeleinek megismerése, gyakorlati alkalmazása. Rajzolvadási, rajzkészítési gyakorlat. A dobozkészítés menete: műszaki rajz elkészítése, karcolás, szabás, sarkos hajlítás, összeszerelés. kipróbálás. A nézeti ábrázolás fogalmának kialakítása. Mértani testek nézetrajzi elemzése, nézetrajzok készítése. (1.) (2.) (3.1) (3.2) (3.3) (3.4) (4.)	Kommunikációs képesség (szóbeli, rajzos, szövegértés) Észlelési csatornák együttes fejlesztése Készség szintű becslés, mérés Rajzolvadási, rajzolvadási készség Analizáló-szintetizáló képesség Lényegkiemelő képesség Szabálykövető képesség Alkotóképesség Döntési képesség Finommozgás fejlesztése Manuális készség fejlesztése Készség szintű eszközhasználat	Feldolgozott anyagok Papírmerítés Merített papír Statikus modell Dinamikus modell Műszaki rajz A műszaki rajz szabványosított jelei Vonalfajták: Folyamatos, szaggatott, Pontvonal, méretvonal, méretsegédvonal, Méretszám, Méretnyíl Karcolás Szabás Nézeti ábrázolás

	Témakörök, konkrét tartalmak	Tevékenységek	Képességek, kompetenciák	A tartalom fogalomrendszere
	A fém Ismerkedés a fémművességgel Fémek vizsgálata Fémek megmunkálása	Ércbányászat Magyarországon. Ismerkedés ősi kézműves mesterséggel, az ötvösséggel. Huzal és lemez vizsgálata: szín, alak, felület, hajlítás, nyírás. Huzal megmunkálása: darabolás, hajlítás. Fémlemez domborítása. A fémmegmunkálás eszközeinek helyes használata. (1.) (2.) (3.1) (3.2) (3.3) (3.4) (4.)	Kommunikációs képesség (szóbeli, szövegértés) Komplex információkezeléssel kapcsolatos képességek Problémafelismerő és problémamegoldó képességek Elemzőképesség Alkotóképeség Manuális készség fejlesztése Helyes eszköz- és szerszámhasználat	Érc Bányászat Fém Fémművesség Ötvös Fémhuzal Fémlemez Darabolás Hajlítás Domborítás
	A műanyag Ismerkedés a műanyaggal, a műanyag előállításával A műanyag vizsgálata Gyöngyfűzés vagy madáretető készítése PET palackból	Közvetlen környezetünk műanyag tárgyainak csoportosítása felhasználás alapján. Ismerkedés a műanyag előállításával. Anyagvizsgálat: szín, forma, tömeg, pattinthatóság. Műanyag tárgyak csoportosítása a vizsgált tulajdonságok alapján. Környezetszennyezés, szelektív hulladékgyűjtés fontossága. Gyöngyfűzés minta és egyéni elképzelés alapján. PET palack nyírása (1.) (2.) (3.1) (3.2) (3.3) (3.4) (4.)	Kommunikációs képesség (szóbeli, szövegértés) Komplex információkezeléssel kapcsolatos képességek Problémafelismerő és problémamegoldó képességek Elemzőképesség Alkotóképeség Koncentráció képesség Szabálykövető képesség Finommotorika fejlesztése Kézügyesség fejlesztése	Műanyag Környezetszennyezés Szelektív hulladékgyűjtés Gyöngyfűzés Madáretetés

	Témakörök, konkrét tartalmak	Tevékenységek	Képességek, kompetenciák	A tartalom fogalomrendszere
	A fonal és a textília A fonalvastagítás eljárásai A makramézás A szövés technika-történeti fejlődése A szövés Kézi varrás A népművészet hagyományait követő tárgyalakotás	Anyagvizsgálat: különböző fonalfajták nyírhatósága, csomózhatósága, hurkolhatósága. A makramézás menete, lapos csomózás. Használati tárgy készítése lapos csomózással. Szövés szövökere-ten. Egyszerű szövés-minták megismerése. Kézi varrás. A tanult öltésfajták (előöltés, száröltés, láncöltés, pelenkaöltés,) változatos alkalmazása használati és dísz tárgyak készítése során. Ismerkedés a magyar népi hímzéssel. A tárgykészítés algoritmus. (1.) (2.) (3.1) (3.2) (3.3) (3.4) (4.)	Szóbeli kifejező képesség fejlesztése Megfigyelőképesség Koncentrálóképes-ség Alkotóképesség Szabálykövető képesség Finommotorika fejlesztése Kézügyesség fejlesztése Készség szintű eszközhasználat	Csomózás Hurkolás Makramézás Lapos csomó Láncfonal Vetülékfonal Szöttes Szövés minták Népi hímzés Használati tárgy Dísz tárgy

	Témakörök, konkrét tartalmak	Tevékenységek	Képességek, kompetenciák	A tartalom fogalomrendszere
2.	Építés			
	Épített környezet: falu, város A falusi és a városi élet előnyei, hátrányai Magyar népi építészet A természetes anyagok felhasználási módja Egyszerű makett készítése Korunk építésze A technika fejlődése: új anyagok, új technológiák Az építmények és a környezet kapcsolata	A falusi és a városi élet összehasonlítása. A falusi és városi építmények elemzése. Ismerkedés a magyar népi építészettel. Hagyományos technológiák megismerése: rakott sárfal építése, vályogtéglakészítése. Vályogház építése. Korszerű építmények elemzése (egyensúly, stabilitás stb.). Építmények modellezése. Modell és valóság viszonyának elemzése. (1.) (3.1) (3.2) (3.3) (3.4) (4.)	Kommunikációs képesség (szóbeli, rajzos, szövegértés) Komplex információkezeléssel kapcsolatos képességek Térlátás fejlesztése Problémafelismerő és problémamegoldó képesség Analizáló-szintetizáló képesség Lényegkiemelő képesség Konstruálóképesség Döntési képesség Kritikai képesség Együttműködési képesség Szervezőkészség Mozgáskoordináció Készség szintű becslés, mérés Készség szintű eszközhasználat	Építés Épített környezet Hagyományos technológia Rakott sárfal Vályogtéglakészítés Lakótelepi ház Tömbház Családi ház Korszerű építmények

	Témakörök, konkrét tartalmak	Tevékenységek	Képességek, kompetenciák	A tartalom fogalomrendszere
3.	Jeles napok, népszokások			
	Népi játékszerek készítése Az aratáshoz kapcsolódó népszokások Az anyag célszerű és takarékos felhasználása. Téli ünnepeink: karácsony Népszokások megismerése, hagyományörzés Karácsonyfadíszek készítése Tavaszi ünnepek: húsvét, anyák napja Népszokások megismerése, hagyományápolás Hagyományos tojásfestés Textilfestés: batikolás	Anyagvizsgálat: szín, hajlékonyság, darabolhatóság, nedvszívás, fonhatóság. Kézműves hagyományokat ápoló tárgyalakotás egyéni elképzelés alapján. Hagyományörzés: etleHEMEZÉS. Karácsonyfadíszek készítése egyéni elképzelés alapján. Húsvéti népszokások megismerése. Tojásfestés hagyományos módon: viaszolt tojás. Hímes tojás festése. Textilfestési eljárások megismerése. Textilfestés természetes anyagokkal. Batkolás kötözéssel. (2.) (3.1) (3.2) (3.3) (3.4) (4.)	Kommunikációs képességek Narratív képesség Komplex információkezeléssel kapcsolatos képességek Észlelési csatornák együttes fejlesztése Problémafelismerő és problémamegoldó képesség Alkotóképesség Együttműködési képesség Életvezetési képesség Mozgáskoordináció Manuális készség fejlesztése Készség szintű eszközhasználat	Jeles napok, népszokások Aratás Szalmaszál Anyagtakarékosság Hagyományörzés BetleHEMEZÉS Locsolkodás Hímes tojás Viasz „Gica” Viaszolt tojás Hagymalé Textilfestés Batkolás

4.	Közlekedési ismeretek			
	A közlekedés történeti fejlődése A gyalogos közlekedés alapvető szabályai A veszélyhelyzetek elkerülése Tömegközlekedés Szárazföldi, vízi, légi közlekedés A helyi és a távolsági közlekedés A kerékpáros közlekedés A kerékpáros közlekedés szabályai	A közlekedés technikátörténeti fejlődésének az áttekintése. Faliújság készítése. A gyalogos közlekedés szabályainak biztonságos alkalmazása a gyakorlatban. Veszélyhelyzetek felismerése, az elkerülésük lehetőségei. A tömegközlekedési eszközök csoportosítása. A helyi és a távolsági közlekedés eszközei, használatuk helyes módja. A különböző menetrendek jelrendszerének megismerése, értelmezése. A balesetmentes járműhasználat szabályainak megismerése, gyakorlati alkalmazása. A kerékpáros közlekedés szabályainak áttekintése. A kerékpáros közlekedés gyakorlása forgalom elöl elzárt területen: – egyenes haladás egykezes kormányzással, – kanyarodás hátránézéssel és kiintéssel, – biztonságos fékezés. (2.)	Szóbeli kifejezőképesség Komplex információkezeléssel kapcsolatos képességek Megfigyelőképesség Koncentrálóképeség Problémafelismerő és problémamegoldó képesség Elemzőképesség Szabálykövető képesség Döntési képesség Kritikai képesség Együttműködési képesség Életvezetési képesség Látási, hallási észlelés Tér- és időészlelés Készség szint a távolság becslésében Egyensúlyérzék fejlesztése Mozgáskoordináció Szabálykövető képesség Döntési képesség Együttműködési képesség Életvezetési képesség	Közlekedési ismeretek Technikatörténet Szárazföldi, vízi, légi közlekedés Gyalogos közlekedés Közúti jelzések Tömegközlekedés Helyi és távolsági közlekedés Menetrendek

5.	Életvitel, háztartástan

	Közvetlen környezetünk Környezetvédelem környezetünkben Munkamegosztás a családban A szülők foglalkozása Házimunkák Baleset-elhárítás a háztartásban Gazdálkodás, takarékoság Szolgáltatások megismerése, igénybevétele	Közvetlen környezetünk megismerése. Esztétikus környezet kialakítása. Aktív környezetvédelmi tevékenység. Foglalkozások bemutatása. Házimunkák csoportosítása. Háztartási gépek rendeltetészerű használata. Baleset-elhárítás a háztartásban. Ismerkedés a betegápolás elemi szabályaiival, legegyszerűbb eljárásaival (lázmérés, teafőzés stb.). Ismerkedés a családi költségvetéssel. Tájékozódás a család bevételeiről, kiadásairól. A bevétel és a kiadás egyszerű összefüggéseinek felismerése. A zsebpénz célszerű beosztása. A takarékoság lehetőségeinek felismerése (pénz, idő, energia, értékeink megbecsülése stb.), plakátkészítés. A lakóhelyen található szolgáltatások feltérképezése. Néhány szolgáltatás bemutatása megadott szempontok alapján. Elemi szolgáltatások kulturált igénybevétele. (1.) (3.1) (3.2) (3.3) (3.4) (4.)	Kommunikációs képesség Megfigyelőképesség Problémafelismerő és problémamegoldó képesség Lényegkiemelő képesség Szabálykövető képesség Döntési képesség Kritikai képesség Együttműködési képesség Életvezetési képesség Kézügyesség fejlesztése	Életvitel, háztartástan Esztétikus környezet Környezetvédelem Házimunkák Háztartás gépek Baleset-elhárítás Betegápolás Családi költségvetés Bevétel Kiadás Zsebpénz Takarékosság Szolgáltatások

2: Fonalmunkák

<i>Kiválóan megfelelt:</i>	a munkafolyamat pontos, önálló elvégzése: például kötés, varrás, fonás, szövés
<i>Jól megfelelt:</i>	kis segítséggel, kis hibával dolgozik
<i>Megfelelt:</i>	segíteni kell, pontatlan, nem esztétikus
<i>Felzárkóztatásra szorul:</i>	nem tudja elkészíteni a munkadarabot végig

A továbbhaladás feltételei 3. és 4. osztályban

- A természetes és a mesterséges környezet kapcsolatának megismerése.
- A munka és a technika szükségességének, jelentőségének felismerése az ember életében (haszna – veszélyei).
- Az anyag, a szerkezet, a forma, a funkció és az esztétikum összefüggéseinek megtapasztalása.
- Az anyagok takarékos és célszerű felhasználása.
- Szakszerű eszköz és szerszámhasználat.
- Egyszerű tárgyak elkészítése mintakövetéssel.
- Önálló tervezés és kivitelezés tárgyalakotásban, építésben (szükség esetén segítségkérés).
- Az elképzeltések, tervek rajzos megjelenítése.
- Mérés centiméter-pontossággal, a mérési eredmények lejegyzése.
- Egyszerű rajzos ábrák olvasása, értelmezése.
- Egyszerű esetekben alaprajz, nézetrajz és tárgy megfeleltetése.
- Szülők foglalkozásának megnevezése, rövid bemutatása.
- A takarékoság, gazdaságosság lehetőségeinek ismerete mindennapi életünkben.
- Az úttesten való átkelés szabályainak tudatos alkalmazása.
- A közúti kerékpáros közlekedés elemi szabályainak ismerete.
- A kulturált és balesetmentes járműhasználat szabályainak gyakorlati alkalmazása.

Értékelés témakörönként: 2 – 3 – 4. osztály

1. Gyurmázás – agyagozás:

<i>Kiválóan megfelelt:</i>	pontosság, kidolgozottság, forma, alak, ötletesség, arányok
<i>Jól megfelelt</i>	kis pontatlanság van (alak, arány)
<i>Megfelelt:</i>	nem gondos a megmunkálás, aránytalan
<i>Felzárkóztatásra szorul:</i>	hanyag, igénytelen munka

3: Famunkák

<i>Kiválóan megfelelt:</i>	pontos mérés, tördelés, csiszolás, igényesség, helyes anyag- és szerszámhasználat
<i>Jól megfelelt:</i>	apró hiba: például csiszolási, törési esztétikai
<i>Megfelelt:</i>	pontatlan mérés, felületes kidolgozás
<i>Felzárkózásra szorul:</i>	igénytelen munkavégzés

4: Papírmunkák

<i>Kiválóan megfelelt:</i>	pontos hajtás, megírás, ötletesség, tisztaság, megfeleljen a célnak
<i>Jól megfelelt:</i>	kisebb pontatlanság; hajtogatás, nyírás
<i>Megfelelt:</i>	pontatlan hajtás, egyenetlen nyírás, nem ötletes
<i>Felzárkózásra szorul:</i>	szakadt, piszkos munkadarab

5: Fonalmunkák

<i>Kiválóan megfelelt:</i>	a munkafolyamat pontos, önálló elvégzése: például kötés, varrás, fonás, szövés
<i>Jól megfelelt:</i>	kis segítséggel, kis hibával dolgozik
<i>Megfelelt:</i>	segíteni kell, pontatlan, nem esztétikus
<i>Felzárkóztatásra szorul:</i>	nem tudja elkészíteni a munkadarabot végig

6: Műanyagmunka

<i>Kiválóan megfelelt:</i>	a munkafolyamat pontos, önálló elvégzése
<i>Jól megfelelt:</i>	kis segítséggel, kis hibával dolgozik
<i>Megfelelt:</i>	segíteni kell, pontatlan, nem esztétikus
<i>Felzárkóztatásra szorul:</i>	nem tudja elkészíteni a munkadarabot végig

7: Építőelemek

<i>Kiválóan megfelelt:</i>	elemek megnevezése, építés minta után, pontos illesztés

Jól megfelelt: apró pontatlanság, nem pontos lefedés, alak

Megfelelt: segíteni kell az építésben, pontatlan illesztés

Felzárkózásra szorul: elemek keverése, csak segítséggel épít

8: Közlekedés

Kiválóan megfelelt: elméleti anyag tudása, pontos szóbeli kifejezése, szabályok ismerete

Jól megfelelt: kisebb hiányosságok

Megfelelt: pontatlan szabályismeret, hiányos elméleti tudás

Felzárkóztatásra szorul: nem ismeri a szabályokat, keveri a táblák jelentését

9: Jeles napok

<i>Kiválóan megfelelt:</i>	ötletes, esztétikus, pontos munka, kreativitás, ötlet
<i>Jól megfelelt:</i>	önálló munka, kicsi pontatlanság, apró hiba
<i>Megfelelt:</i>	kis segítség, pontatlanság, „szépséghiba”
<i>Felzárkózásra szorul:</i>	sok segítség, leegyszerűsített forma, pontatlan, nem elég tiszta

10: Háztartásban, életvitel

<i>Kiválóan megfelelt:</i>	elméleti és gyakorlati tudása biztos, önálló
<i>Jól megfelelt:</i>	kis hiányosság akad (esetleg bizonytalan)
<i>Megfelelt:</i>	elméleti ismerete hiányos, segítséget igényel a gyakorlati feladatnál
<i>Felzárkózásra szorul:</i>	elméleti tudása rendezetlen, a gyakorlati alkalmazása segítséggel megy

Az év végi érdemjegy tartalmazza ezeken túl az aktivitást, hozzáállást, kitartást és a teljesítményben bekövetkezett változást.